

چالش ها و راهبردهای زیست محیطی مدیریت پسماند در حریم شهرها؛ مطالعه موردی اسلامشهر

صمد علائی*¹، نعمت حسین زاده²، حسن لطفی طلب²، وحید علائی³

¹ - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یادگار امام (شهر ری)

² - کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر

³ - کارشناس ارشد علوم و فناوری نانو گرایش نانوشیمی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

Nemat.1986@yahoo.com

چکیده

از همان آغاز موضوع پسماند و چگونگی برخورد و کنار آمدن با آن از مسائل حاد شهری بوده و هم اکنون نیز شهرها در ابعاد وسیع تر با آن مواجه می باشند و راه های متفاوتی را برای مرتفع نمودن این مشکلات وجود دارد لیکن اکثراً "مسئولان شهری در تقابل با طبیعت و بدون در نظر گرفتن اثرات فاجعه بار بعدی آن، دفن و ایجاد گورستان دور ریزها را به عنوان راحت ترین راه انتخاب و در پیش گرفته اند این رویه به نوعی در تمامی شهرهای کشورهای شمال و جنوب انجام پذیرفته لیکن هم اکنون شهرهای مدرن در روند توسعه درون زای خود و با استفاده از دانش و تکنولوژی روز راه های موثری را برای کاهش خطرات زباله و فاضلاب شهری یافته و از یک تهدید بالفعل و فزاینده به فرصتی اقتصادی و درآمدزا رسیده و زمینه را برای ایجاد محیط پایدار شهری به وجود آورده اند اما این روند در شهر های کشورهای در حال توسعه و جهان سومی اصلاً" تابعی از رشد اصولی و درون گرا شهر ها نبوده و بدون برنامه و مطالعات لازم اقداماتی سطحی و عجولانه ای صورت پذیرفته است. در این تحقیق با در نظر داشتن مسائل فوق الذکر، با روش توصیفی-تحلیلی و مطالعات میدانی به میزان تولید زباله و ترکیب و انواع مختلف زباله، به عنوان چالش زیست محیطی پرداخته شده و در نهایت راهبرد و راه کارهای موضوعی با سنجش شرایط منطقه اولویت بندی و پیشنهاد شده است، نوع پژوهش کاربردی می باشد. نتایج پژوهش نشان می دهد فرهنگ سازی و آموزش عمومی برای درک خطرات زباله و کاهش تولید، تفکیک آن در مبدأ، احداث کارخانه بازیافت، کمپوست برای کاهش خطرات زباله و استفاده اقتصادی از آن، مناسب ترین راه و بیرون رفت از این وضعیت می باشد.

واژگان کلیدی: پسماند، معدن دفن زباله، فرهنگ سازی، بازیافت

¹ Email: s_alaeie@yahoo.com